

Betegjogok

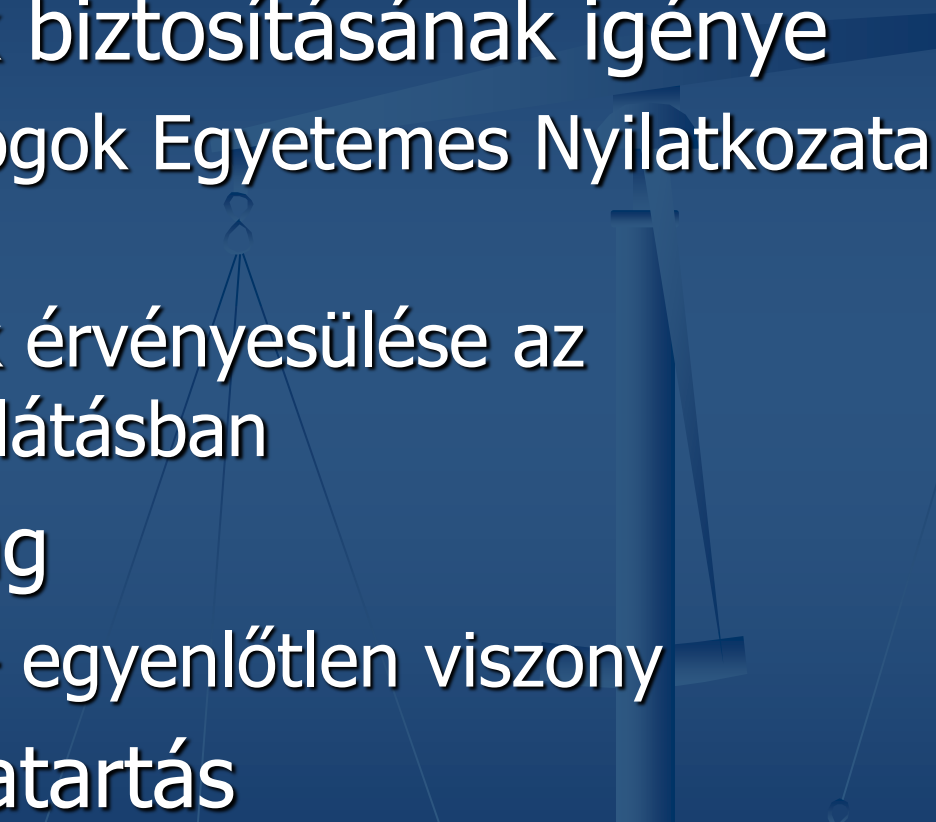
Dr. Hegyi Zsuzsanna

Egyetemi okleveles ápoló, jogász,
klinikai szakoktató

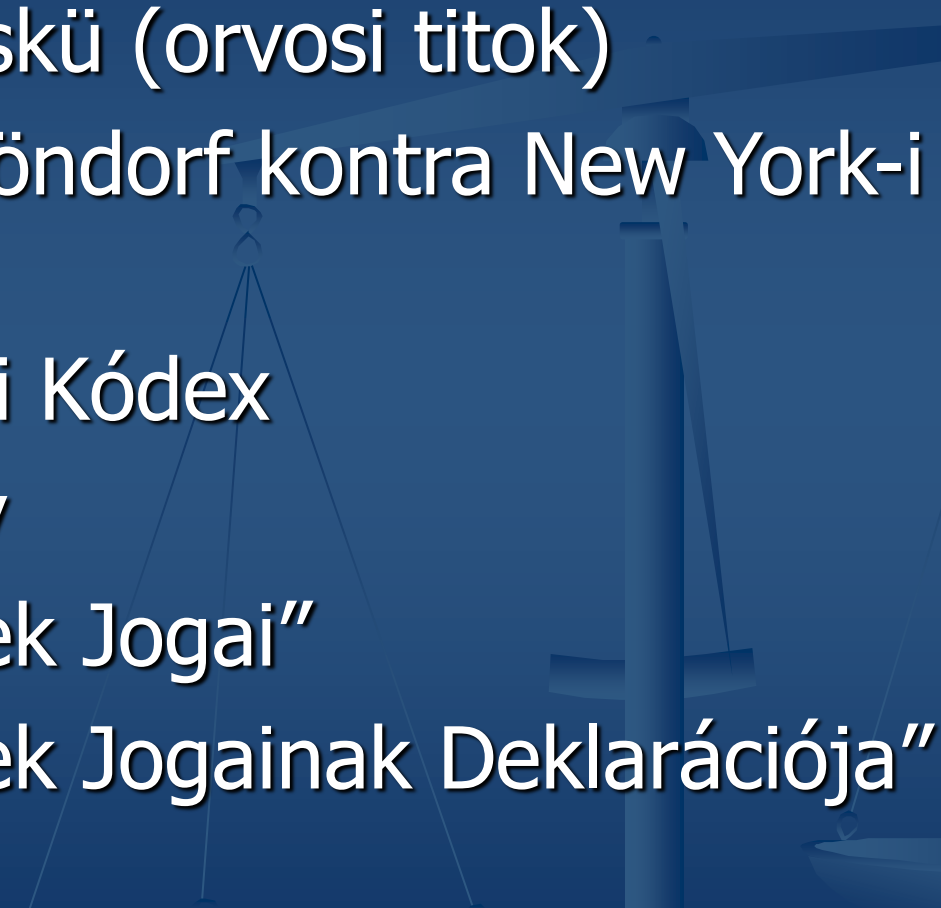
Betegjog fogalma

- Betegjog=jogosultságok összessége, az egészségügyi szolgáltatást igénybevevőket megillető jog
- Betegjog=etikai normák jogi biztosítéka
- Feladata:
 - az alapvető emberi jogok érvényesülése garanciális szabályainak megfogalmazása
 - a személyhez fűződő jogok egészségügyi ellátás területén való tiszteletben tartása

A betegjogok megjelenését kiváltó tényezők

- Az emberi jogok biztosításának igénye
 - 1948. Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata (ENSZ)
 - az emberi jogok érvényesülése az egészségügyi ellátásban
 - Kiszolgáltatottság
 - „betegszerep” – egyenlőtlen viszony
 - Fogasztói magatartás
-

A betegjogok kialakulása

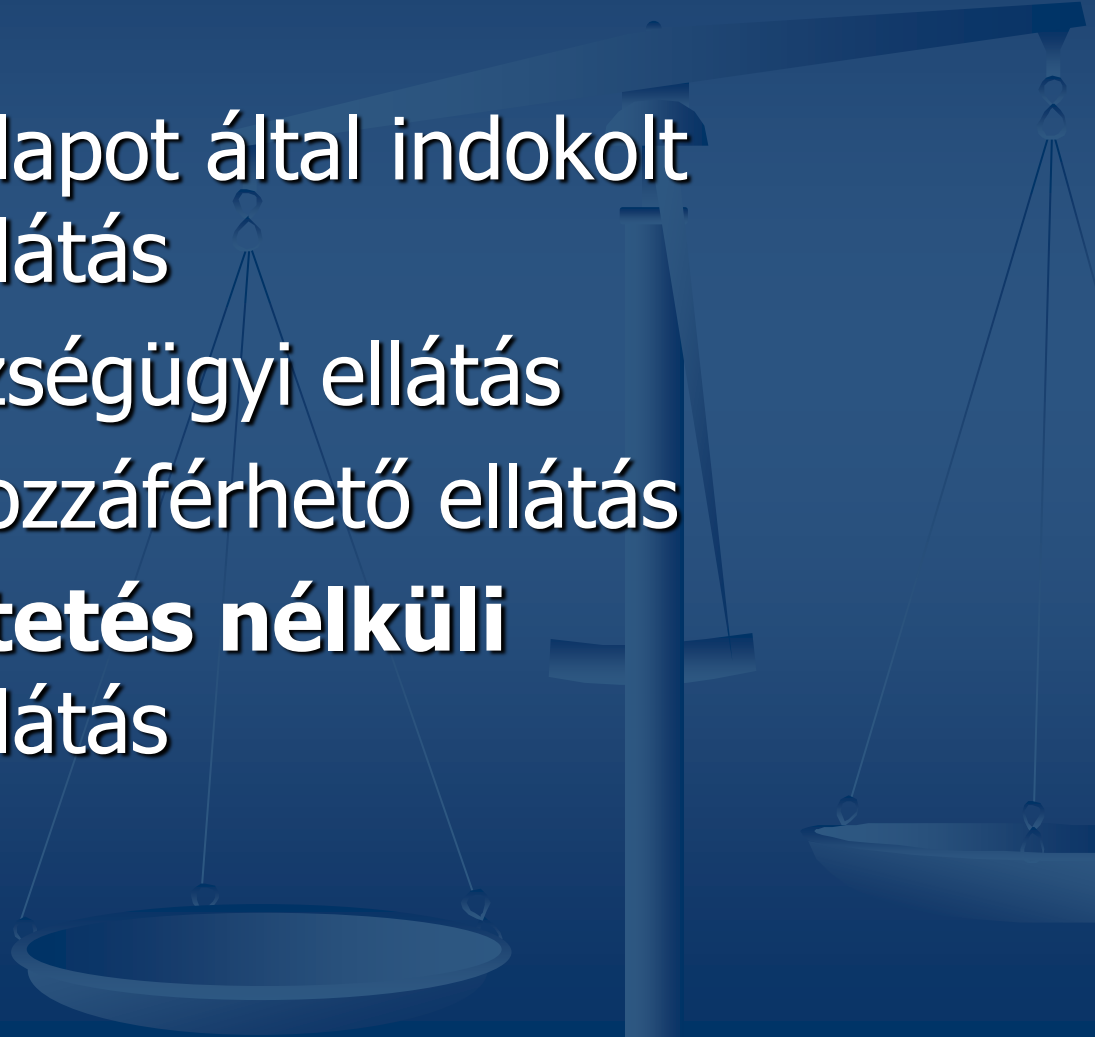
- Hippokratészi eskü (orvosi titok)
 - 1914. Mary Schöndorf kontra New York-i Kórház
 - 1946. Nürnbergi Kódex
 - 1957. Salgo-ügy
 - 1973. „A Betegek Jogai”
 - 1981. „A Betegek Jogainak Deklarációja” (WHO)
-

Betegjogok Magyarországon

Az 1997. évi CLIV. törvény szerint:

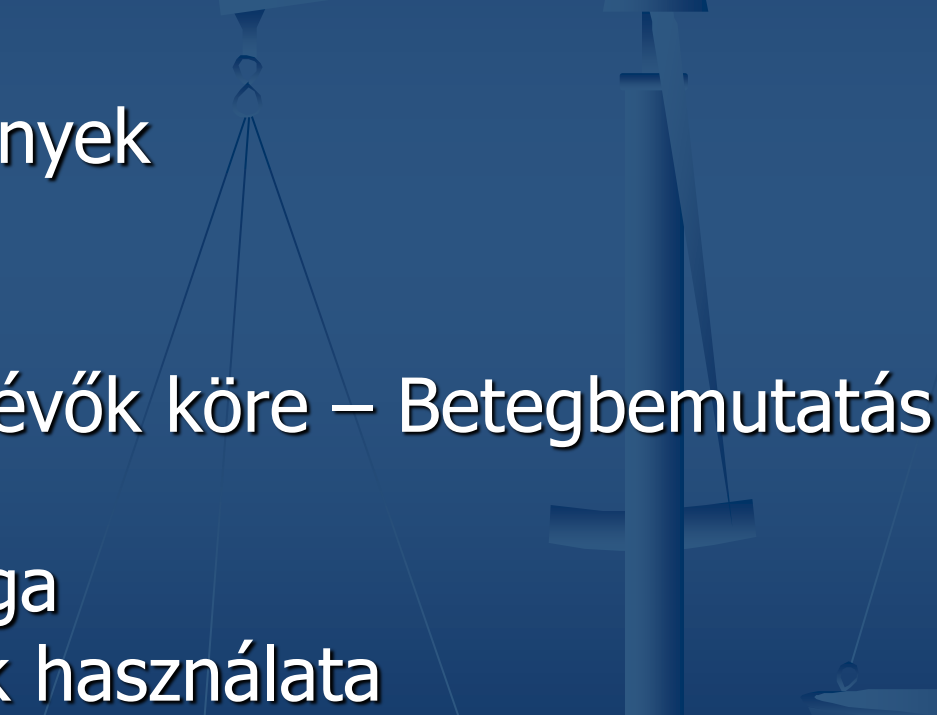
- Az egészségügyi ellátáshoz való jog
- Az emberi méltósághoz való jog
- A kapcsolattartás joga
- Az intézmény elhagyásának joga
- A tájékoztatáshoz való jog
- Az önrendelkezéshez való jog
- Az ellátás visszautasításának joga
- Az egészségügyi dokumentáció megismerésének joga
- Az orvosi titoktartáshoz való jog
- A kezeléssel, ellátással kapcsolatos panasz kivizsgálásának joga

Egészségügyi ellátáshoz való jog

- egészségügyi állapot által indokolt egészségügyi ellátás
 - megfelelő egészségügyi ellátás
 - folyamatosan hozzáférhető ellátás
 - **megkülönböztetés nélküli** egészségügyi ellátás
-

Az emberi méltósághoz való jog

A leggyakrabban sérülő jog

- ❖ Megszólítás
 - ❖ Vizsgálati körülmények
 - ❖ Intimitás
 - ❖ Szeméremérzet
 - ❖ Vizsgálatnál jelenlévők köre – Betegbemutató
 - ❖ Oktató kórház
 - ❖ Haldokló beteg joga
 - ❖ Személyes tárgyak használata
-

A kapcsolattartás joga

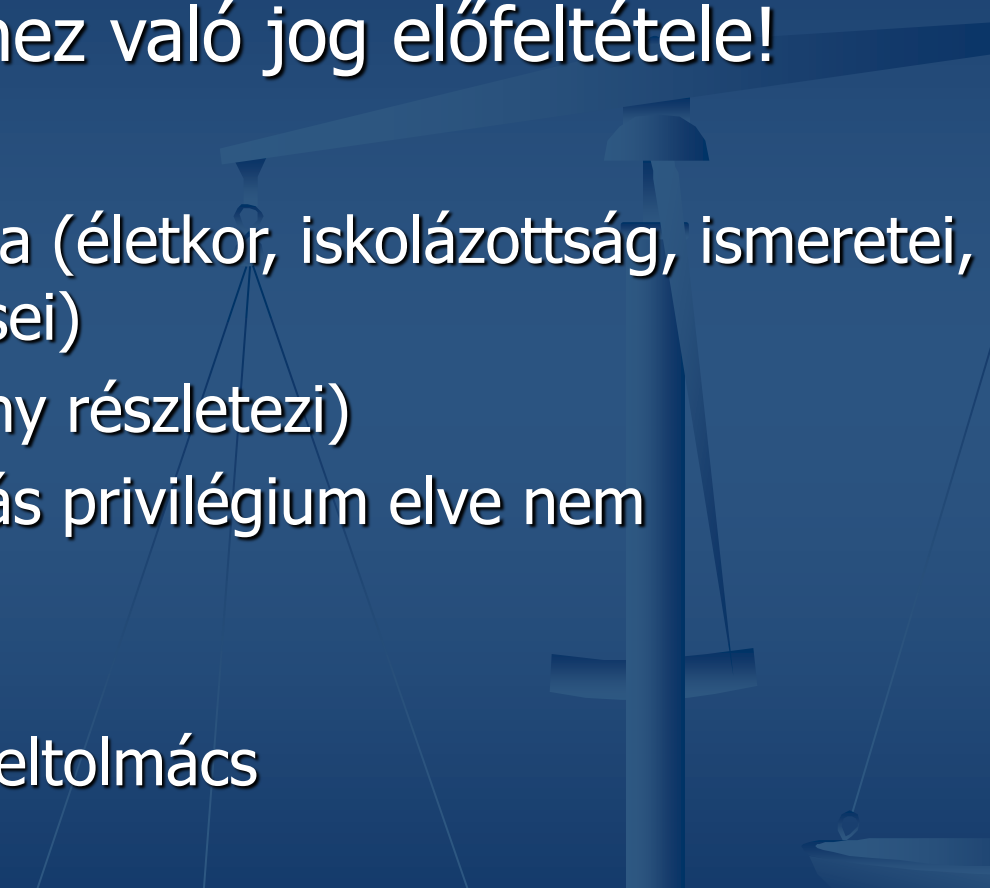
- betegtársak jogainak tiszteletben tartása
- betegellátás zavartalansága
- a látogatási rend szabályozása a házirendben
 - Kapcsolattartás ≠ 24 órás nyitott kórházzal!

Az intézmény elhagyásának joga

Senki sem tartható kórházban akarata ellenére – korlátozások (mások testi épségét, egészségét veszélyezteti)

- Bejelentés nélküli intézményelhagyás
- Értesítés 24 órával megelőzően
- Zárójelentés, mentőszállítás

Tájékoztatáshoz való jog

- Az önrendelkezéshez való jog előfeltétele!
 - Egyéniesített forma (életkor, iskolázottság, ismeretei, lelkiállapot, kérdései)
 - Teljes körű (törvény részletezi)
 - Valóságghű (terápiás privilégium elve nem alkalmazható)
 - Folyamatos
 - Nyelvi korlátok – jeltolmács
 - Szóbeliség
-

A tájékoztatáshoz való jog

*„Mi ápolók szeretnénk munkánkat úgy végezni,
hogy kompetenciánk határait nem túllépve
az ápolói tevékenységet érintő minden kérdésben
választ adjunk az általunk ápolott betegeknek.”*

Rozsos Erzsébet

A TASZ ISMERTETŐJE

A BETEGEK JOGAI RÓL

ELLÁTÁS

Jogunk van az orvosi segítségre és férőhelyeink csillapítására.

Ok nélkül nem várakoztathatnak, és a kórházban sem kell nélkülözniük személyes tárgyainkat.

MÉLTÓSÁG

ÖNRENDELKEZÉS

Kezelésünkről magunk dönthetünk.

KAPCSOLAT-TARTÁS

Rokonaink, barátaink meglátogathatnak.

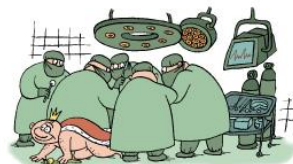
Ha valamit nem értenk, kérdezzük meg.

TÁJÉKOZTATÁS

Ha jobbnak látjuk, mondhatunk nemet.

VISSZA-UTASÍTÁS

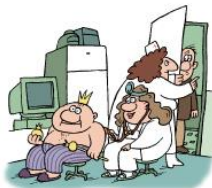
DOKUMENTÁCIÓ MEGISMERÉSE

Leleteinkről másolatot kérhetünk.

Megmondhatjuk orvosunknak, kiknek adjon felvilágosítást állapotunkról.

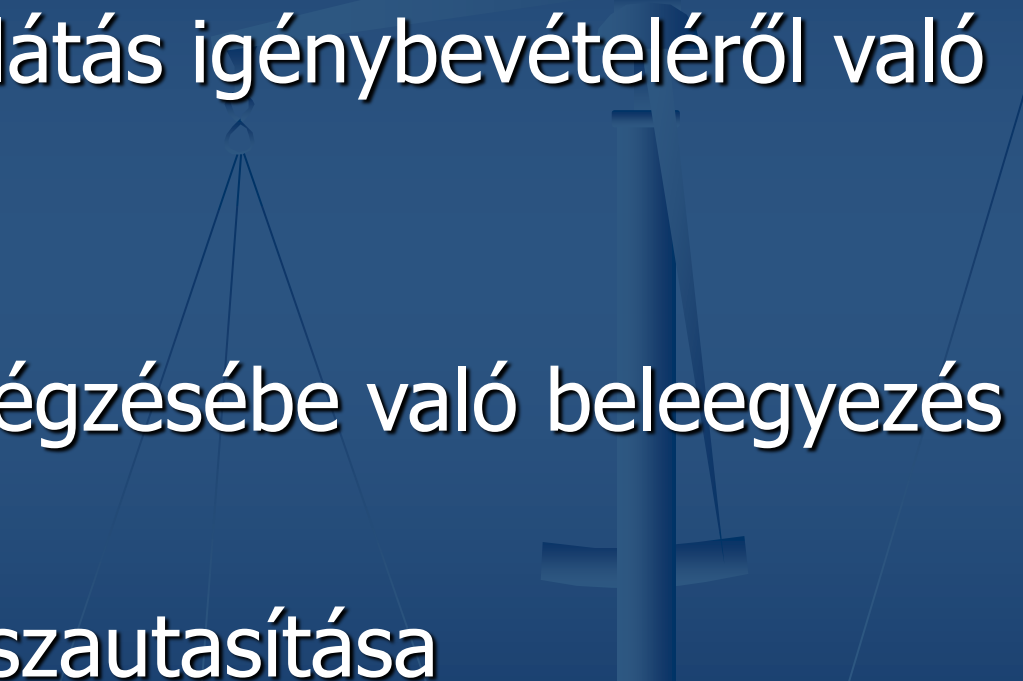
TITOKTARTÁS

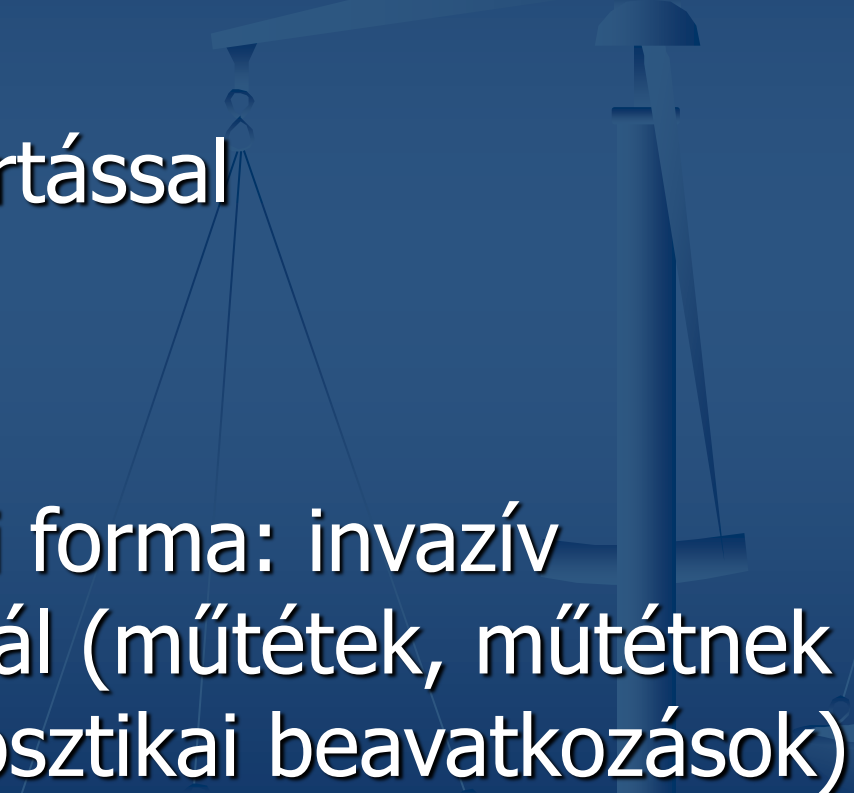
Hazamehetünk, csak szóljunk az orvosunknak.

TÁVOZÁS

Önrendelkezési jog

- Egészségügyi ellátás igénybevételéről való döntés
 - Beavatkozás elvégzésébe való beleegyezés
 - Beavatkozás visszautasítása
-

Önrendelkezési jog gyakorlása

- Szóban
 - Ráutaló magatartással
 - Írásbeli forma
-
- Kötelező írásbeli forma: invazív beavatkozásoknál (műtétek, műtétnek minősülő diagnosztikai beavatkozások)
-

Ellátás visszautasításának joga

- Nem teljes körű önrendelkezési jog:
 - Cselekvőképtelen, korlátozottan cselekvőképes
 - Életmentő, életfenntartó beavatkozások

Gyógyíthatatlan beteg

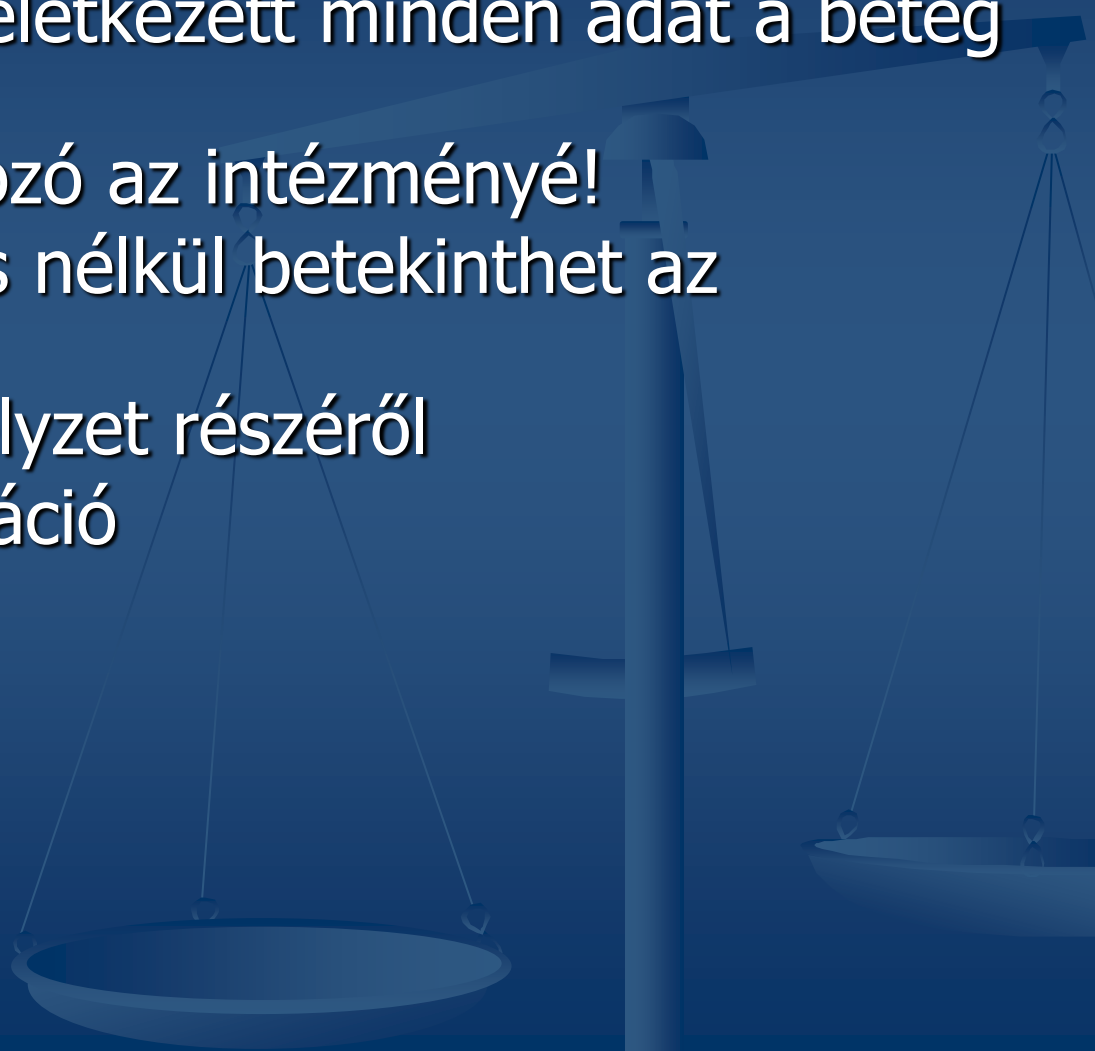
„Olyan súlyos betegségben szenved, amely az orvostudomány mindenkori állása szerint rövid időn belül – megfelelő egészségügyi ellátás mellett is – halálhoz vezet és gyógyíthatatlan.”

Garanciális szabályok:

- közokirat, teljes bizonyító erejű magánokirat, 2 tanú
- 3 tagú orvosi bizottság egybehangzó, írásos nyilatkozata
- 3. nap megerősítés 2 tanú előtt

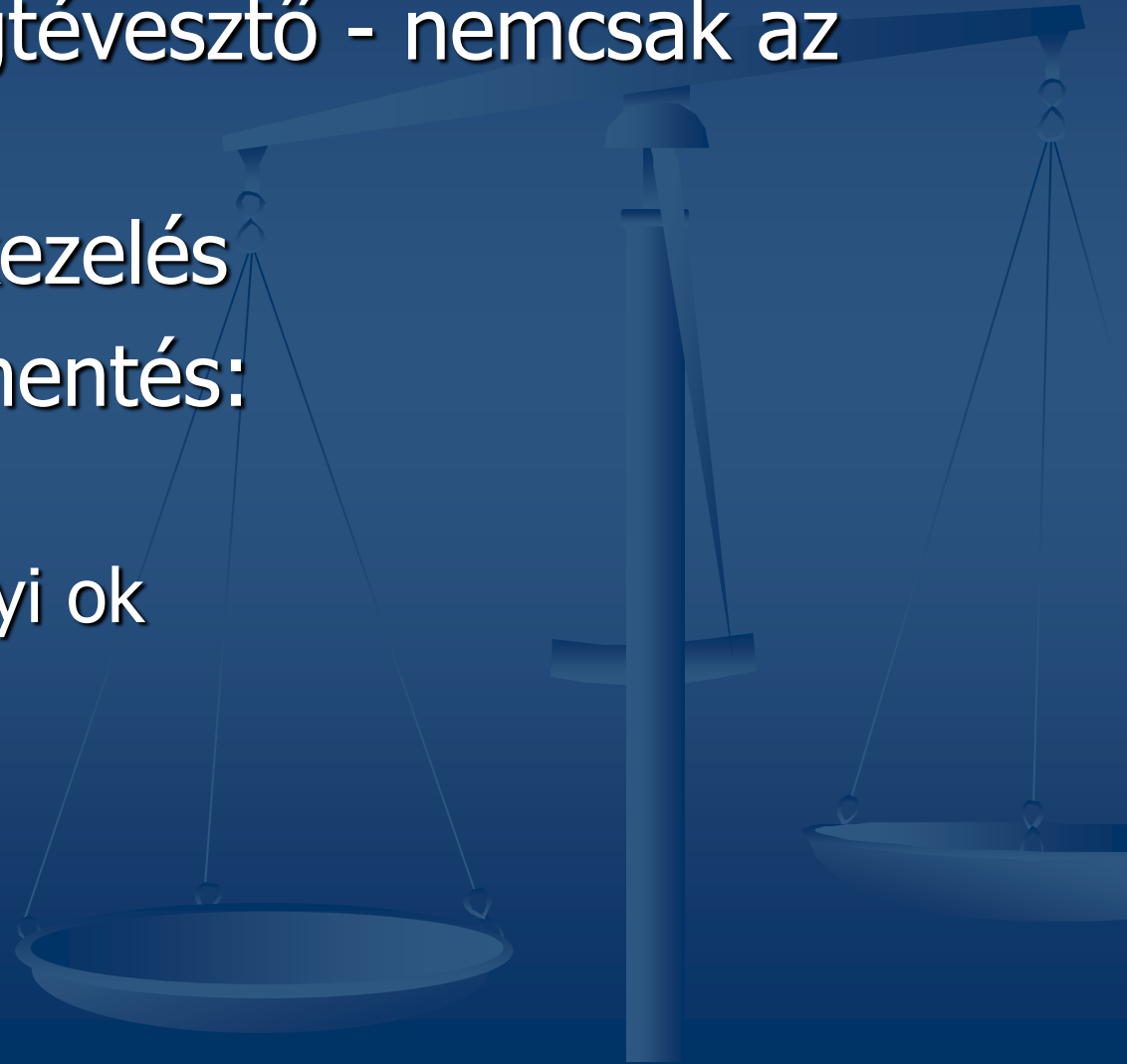
A dokumentáció megismerésének joga

- ◆ Az ellátás során keletkezett minden adat a beteg tulajdona!
- ◆ Csak az adathordozó az intézményé!
- ◆ A beteg korlátozás nélkül betekinthes az adataiba
- ◆ Ellenállás a személyzet részéről
- ◆ Ápolási dokumentáció

Az orvosi titoktartáshoz való jog

- Elnevezése megtévesztő - nemcsak az orvost terheli!
- Megfelelő adatkezelés
- Jogszabályi felmentés:
 - Közérdekű cél
 - Közegészségügyi ok
 - Bírósági eljárás
 - Bűnüldözés

„...a betegek jogaiért küzdők sohasem orvos-ellenesek, hiszen egy igazán jó orvos maga is csak betegpárti lehet, ilyen módon az érdekek és célok egybeesnek.”

(George J. Annas)

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

